

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 374/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š., zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 37/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 37/2010.

2. Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva, «... že sťažovateľov dlžník: L. a. s.,... podal voči právoplatnému... rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. 2 Cob 139/2009 z 04. 05. 2010 dovolanie. Podľa § 233 OSP: ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania vyhovie, môže súd nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci. Podľa § 243 OSP: pred rozhodnutím o dovolaní môže súd, ktorý o ňom má rozhodnúť, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia... Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená podľa § 57 Exekučného poriadku, súd môže podľa § 56 ods. 2 citovaného zákona povoliť odklad exekúcie vedenej nielen proti povinnej fyzickej osobe, ale aj proti povinnej právnickej osobe... Zákon bližšie nerozvádza slovné spojenie „ak možno očakávať“, že na základe zákonom vymedzených skutočností dôjde k zastaveniu exekúcie. Vo všeobecnosti by malo byť aspoň osvedčené pred povolením odkladu podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorých výsledkom môže byť právna skutočnosť vyvolávajúca zastavenie exekúcie... V našej kauze ale dovolací súd... vyslovil názor, že podmienkou vykonateľnosti právoplatného súdneho titulu – teda podmienkou úspešného priebehu exekučného konania je dôkaz o takej ekonomickej situácii veriteľa, ktorá do budúcnosti zabezpečí „návratnosť“ toho, čo veriteľ na základe právoplatného a vykonateľného súdneho titulu v rámci exekúcie získal, a to po prípadnej – v okamžiku rozhodovania o odklade vykonateľnosti neurčitej možnosti – zmene tangovaného exekučného titulu: predmetného právoplatného a vykonateľného súdneho titulu. NS SR nemôže vniesť do platného právneho poriadku ďalší (doteraz neznámy) aspekt: veriteľ by mal pri začatí exekučného konania predložiť dôkaz (disponovať dôkazmi) o svojej schopnosti v ktoromkoľvek čase po právoplatnosti a vykonateľnosti súdneho titulu, vydaného v jeho prospech, vrátiť to, čo by na základe právoplatného exekučného titulu mal dostať od svojho dlžníka.».

3. Sťažovateľka je toho názoru, že najvyšší súd postupoval protiústavne, ak «... pri vydaní uznesenia č. 3 Obdo 37/2010 z 28. 09. 2010

- nevyzval veriteľa... aby sa vyjadril k svojej domnelej „nečestnosti“, likvidácii a solventnosti,

- rozhodol o dlžníkovom návrhu „blokovať veriteľa“ bez nariadenia pojednávania,
- rozhodol o návrhu povinného na odklad vykonateľnosti príliš rýchlo, právne neuvážene a na úkor záruk spravodlivosti...
- vyniesol verdikt, ktorým povolil odklad vykonateľnosti (reálne odklad exekúcie), bez toho, aby prijateľným a verifikovateľným spôsobom hodnotil fakty,
- pri rozhodovaní o návrhu povinného na odklad vykonateľnosti (reálne o odklade exekúcie),... vôbec nezvažoval, či medzi odkladom vykonateľnosti (exekúcie) a sledovaným legitímnym cieľom všeobecného záujmu, teda prioritnom záujme právneho štátu na právnej istote existuje proporcionalita...

Sťažovateľ tvrdí, že bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pretože Najvyšší súd SR nechránil a negarantoval základné práva sťažovateľa podľa platného práva pri uplatňovaní jeho práva na uspokojenie jeho pohľadávky v rámci núteného výkonu rozhodnutia - exekúcie. Ide o neuvážené a necitlivé rozhodovanie NS SR, bez odôvodnenia podloženého platným právom, bez nariadenia pojednávania a vypočutia oprávneného, a najmä bez zváženía proporcionality záujmov sporových strán...

Listom z 12. 05. 2011 (teda s primeraným odstupom od podania dovolania nášho procesného kontrahenta) požiadali sme o zrušenie cit. Uznesenia č. 3 Obdo 37/2010 dňa 28. 09. 2010). Súčasne sme ale naše podanie koncipovali ako žiadosť o procesný postup - teda rozhodnutie o dovolaní nášho dlžníka, ale formulovali aj ako sťažnosť k rukám predsedu NS SR. Dostali sme odpoveď z 13. 06. 2011, z ktorej sa žiadnym spôsobom nedá určiť čas obmedzenia našich základných práv. Vytvorila sa diskrepancia medzi rozumne váženými použitými prostriedkami zo strany NS SR (in concreto využitím inštitútu odloženia vykonateľnosti právoplatného a vykonateľného rozsudku KS v Bratislave č. 2 Cob 139/2009 z 04. 05. 2010) účelom, sledovaným obmedzením našich základných práv - osobitne vlastníť majetok (špeciálne práva na zaplatenie nami dodanému tovaru).

Súdny pokrok (samozrejme či už v smere odmietnutia dovolania, alebo jemu vyhovenia - vždy však tak, aby sme aj my mali možnosť ďalej chrániť naše legitímne opodstatnené záujmy) sme urgovali listom z 18. 07. 2011... až po ďalšej mailovej urgencii sme dostali mailom tautologickú odpoveď...

Reálne zabezpečenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov má čeliť stavu právnej neistoty, v ktorej by sa nachádzala osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Pritom nestačí, že štátny orgán vo veci koná... Vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR) sa konaním, v ktorom sa vec prerokováva, rozumie teda nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ale aj konanie o výkon rozhodnutia...

Tvrdíme, že z vyššie uvedených skutočností dá sa vyvodiť záver o priamej spojitosti porušenia práv sťažovateľa - firmy R. s. r. o. „v likvidácii“ - s ústavnosťou. Medzi napadnutým postupom NS SR, teda medzi jeho voluntarizmom, rozhodovaním bez opory v platnom práve na strane jednej a porušenými základnými právami sťažovateľa na strane druhej existuje priama príčinná súvislosť. Postupom porušovateľa (NS SR) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci v súdnom konaní.

Konkrétne porušovateľ svojím postupom porušil čl. 13, čl. 20 ods. 4, čl. 35 ako aj čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, keď NS SR bez zákonného podkladu obmedzuje sťažovateľa vo vlastníctve jeho pohľadávky, nepriamo chce mu uložiť právom nepredvídanú povinnosť (podmienku uplatnenia práva), obmedzuje sťažovateľa v jeho podnikaní (lebo vstupom do likvidácie samozrejme sťažovateľ ako firma nestratil svoje oprávnenie požadovať od dlžníkov plnenie) a takto spôsobil a spôsobuje sťažovateľovi mimoriadne ťažkosti. NS SR vytvoril stav právnej neistoty dotknutého účastníka konania pred všeobecným súdom do tej miery, že sa jeho právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate.».

4. Na základe už uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby po prerokovaní vydal tento nález:

«1. Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn.: 3 Obdo 37/2010 porušil právo R. s. r. o. „v likvidácii“ ..., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Najvyššiemu súdu SR sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 3 Obdo 37/2010 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. *Sťažovateľovi R. s. r. o. „v likvidácii“... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.500,- € ..., ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Najvyšší súd SR je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti R. s. r. o. „v likvidácii“... trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne JUDr. J. F...»*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 citovaného zákona. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a z jej príloh zistil, že predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

8. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Z uvedeného v okolnostiach danej veci vyplýva, že keďže sa sťažovateľka, v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane zastúpená advokátkou, v návrhu na rozhodnutie sťažnosti (petite sťažnosti) domáhala vyslovenia (iba) porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 37/2010, nemohol sa ústavný súd zaoberať ďalšími v texte sťažnosti spomenutými porušeniami čl. 13, čl. 20 ods. 4, čl. 35 a čl. 46 ústavy, ktoré zohľadnil ako súčasť širšej argumentácie sťažovateľky (k petitu pozri bod 4).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

10. Čo sa týka namietaných prietáhov v namietanom konaní najvyššieho súdu, týmito sa ústavný súd už zaoberal a uznesením sp. zn. I. ÚS 101/2011 zo 6. apríla 2011 sťažnosť v tejto časti odmietol pre neprípustnosť. Od uvedeného času sťažovateľka 17. mája 2011 podala predsedovi najvyššieho súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Na sťažnosť odpovedal predseda najvyššieho súdu listom sp. zn. Spr 574/2011 z 13. júna 2011, v ktorej okrem iného uviedol: *„Plynulosť predmetného konania budem v rámci mojich kompetencií v oblasti výkonu dohľadu nad plynulosťou súdnych konaní vedených na najvyššom súde v zmysle § 53 zákona o súdoch, priebežne sledovať.“* Ústavný súd dopytom na najvyššom súde následne zistil, že najvyšší súd dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 29. júla 2011 zrušil a vec bola krajskému súdu vrátená 26. augusta 2011 na ďalšie konanie a rozhodnutie.

11. Ústavný súd preto vyhodnotil opatrenia prijaté predsedom najvyššieho súdu v predmetnej veci za dostatočné, čoho dôsledkom bola skutočnosť, že vo veci najvyšší súd

29. júla 2011 rozhodol a v čase rozhodovania ústavného súdu sa už vec nachádzala na krajskom súde, teda k priet'ahom na najvyššom súde už nemohlo dochádzať. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň konštatuje, že celková doterajšia dĺžka konania, od kedy vec bola postúpená najvyššiemu súde, ani nenasvedčuje porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, vezmúc na zreteľ okolnosť, že najvyšší súd najskôr uznesením sp. zn. 3 Obdo 37/2010 z 28. septembra 2010 povolil odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a vo veci rozhodol 29. júla 2011 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súde na ďalšie konanie.

12. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04).

13. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Nad rámec veci treba uviesť, že aj keď sťažovateľka v petite nenamietala porušenie samotným uznesením najvyššieho súdu o pozastavení vykonateľnosti z 28. septembra 2010 (ale toto namietala – aj s označením práv, ktoré mali byť porušené v samotnom texte sťažnosti), touto časťou sa ústavný súd nemohol zaoberať, aj keby v petite namietaná bola (pozri bod 8), pretože o tejto otázke už ústavný súd rozhodol v uznesení sp. zn. I. ÚS 101/2011 zo 6. apríla 2011 [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

15. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2011